

Załącznik nr 1 do Zapytania ofertowego

PROGRAM SZKOLENIOWY

dla szkolenia

z zakresu: Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu

organizowanego w ramach projektu

„Prawo gospodarcze i cywilne dla kadr sądów powszechnych apelacji łódzkiej i warszawskiej”

CZĘŚĆ OGÓLNA	Część I – Finansowanie Szkolenie pn.: „Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu” organizowane jest w ramach projektu pn.: „Prawo gospodarcze i cywilne dla kadr sądów powszechnych apelacji łódzkiej i warszawskiej” POWR.02.17.00-00-0045/16-00 współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER 2014-2020)
	Część II – Adresaci szkolenia Szkolenie skierowane jest do kadry sądów powszechnych: a) sędziów sądów apelacyjnych i okręgowych oraz rejonowych; b) asesorów sądowych; c) referendarzy sądowych z sądów rejonowych i okręgowych, d) asystentów sędziów sądów apelacyjnych, okręgowych i rejonowych apelacji łódzkiej i warszawskiej specjalizującej się w prawie cywilnym, gospodarczym lub karnym gospodarczym.
CZĘŚĆ SZCZEGÓŁOWA	Część I – Informacje ogólne Szkolenie realizowane w wymiarze 16 godz. (2 dni x 8 godz.) Forma zajęć: wykład

Część II – Cele i efekty kształcenia (w zakresie wiedzy, umiejętności, postaw uczestników szkolenia)

Oszustwa VAT:

Cel szkolenia: Zapoznanie uczestników szkolenia z zagadnieniem oszustw w zakresie podatku od wartości dodanej (VAT, ang. *Value Added Tax*). Udział w szkoleniu pozwoli jego uczestnikom na nabycie i/lub utrwalenie niezbędnych wiadomości dotyczących rodzajów oszustw VAT oraz zrozumienie mechanizmów ich funkcjonowania. Udział w szkoleniu umożliwi także zrozumienie zagrożenia, jakie oszustwa VAT powodują dla Skarbu Państwa oraz dla innych uczestników obrotu gospodarczego. Uczestnicy uzyskają też wiedzę o środkach z zakresu prawa podatkowego stosowanych dla zwalczania oszustw VAT.

w zakresie **WIEDZY** – uczestnik:

posiada wiedzę o rodzajach oraz mechanizmach oszustw VAT, a także o środkach z zakresu prawa podatkowego wdrażanych do zwalczania tych oszustw

w zakresie **UMIEJĘTNOŚCI** – uczestnik:

posiada umiejętność rozróżnienia poszczególnych rodzajów oszustw VAT

w zakresie **KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH** – uczestnik rozumie szkodliwość oszustw VAT dla Skarbu Państwa oraz innych uczestników obrotu gospodarczego; jest świadomy konieczności ciągłego aktualizowania wiedzy dotyczącej występujących schematów oszustw VAT oraz wdrażanych środków ich zwalczania

Zagadnienia materialnoprawne:

Cel szkolenia: Zapoznanie uczestników szkolenia z kodeksowymi i pozakodeksowymi regulacjami odpowiedzialności karnej za przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu. Udział w szkoleniu pozwoli jego uczestnikom na nabycie i/lub utrwalenie niezbędnych umiejętności związanych z interpretacją znamion poszczególnych czynów zabronionych, zapoznanie się z wybranymi orzeczeniami Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych oraz rozwiązywanie problemów prawnych i przedstawianie własnej argumentacji.

w zakresie **WIEDZY** – uczestnik:

posiada znajomość kodeksowego i pozakodeksowego prawa karnego w zakresie przestępstw gospodarczych, przestępstw na szkodę spółek prawa handlowego, przestępstw i wykroczeń przeciwko obowiązkowi podatkowemu i akcyzowemu, zna zakres i podstawy odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary.

w zakresie **UMIEJĘTNOŚCI** – uczestnik interpretuje przepisy karne, posługuje się wybranym orzecznictwem Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych, praktycznie wykorzystuje uzyskaną wiedzę do przygotowanych stanów faktycznych (kazusy),

w zakresie **KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH** - uczestnik

prezentuje argumentację prawniczą, uzasadniania podejmowane decyzje, przedstawiania własne

poglądy, bierze udział w dyskusji.

Część III – Treści programowe

Oszustwa VAT:

- 1) Podatek od wartości dodanej (VAT, ang. *Value Added Tax*) – charakter ekonomiczny i prawny oraz mechanizm funkcjonowania
- 2) Wybrane pojęcia: unikanie opodatkowania (ang. *tax avoidance*), uchylanie się od opodatkowania (ang. *tax evasion*), nadużycie prawa (ang. *tax abuse*), oszustwo podatkowe (ang. *tax fraud*), oszustwo VAT (ang. *VAT fraud*), luka VAT (ang. *VAT gap*)
- 3) Poszczególne typy oszustw VAT
  - 3.1) Prowadzenie działalności gospodarczej bez rejestracji VAT
  - 3.2) Zaniżenie podstawy opodatkowania
  - 3.3) Zawyżenie podatku naliczonego (m.in. odliczenie z tzw. pustych faktur)
  - 3.4) Wystawianie tzw. pustych faktur
  - 3.5) Oszustwo typu znikający podatnik (MT, ang. *missing trader fraud*)
  - 3.6) Oszustwo typu wewnątrzspółnotowy znikający handlowiec (MTIC, ang. *missing trader intra-community*)
  - 3.7) Oszustwo typu zewnątrzspółnotowy (zewnątrzunijny) znikający handlowiec (MTEC, ang. *missing trader extra community*)
  - 3.8) Oszustwo typu karuzela VAT (ang. *VAT carousel fraud*).
- 4) Pozycja prawna kontrahenta oszusta VAT
  - 4.1) Prawo do odliczenia podatku naliczonego
  - 4.2) Prawo do zastosowania stawki 0% do dostawy wewnątrzspółnotowej lub eksportu towarów
  - 4.3) Prawo do uznania usługi za niepodlegającą opodatkowaniu w Polsce
  - 4.4) Dobra wiara i należyta staranność w VAT
- 5) Wybrane środki zwalczania oszustw VAT
  - 5.1) Jednolity Plik Kontrolny VAT (JPK-VAT)
  - 5.2) Centralny Rejestr Paragonów
  - 5.3) Centralny Rejestr Faktur
  - 5.4) Odpowiedzialność solidarna
  - 5.5) Tzw. sankcja VAT
  - 5.6) Podzielona płatność
  - 5.7) Odwrotne obciążenie
  - 5.8) Odmowa rejestracji, wykreślenie z rejestru podatników

Prawo materialne:

- 1) Przepisy przeciwko obrotności gospodarczej w Kodeksie karnym i wybranych ustawach pozakodeksowych:
  - 1.1) Specyfika przestępstw gospodarczych.
  - 1.2) Oszustwo „zwykłe” a oszustwa gospodarcze – kredytowe i ubezpieczeniowe (art. 286 § 1 k.k., art. 297-298 k.k.),
  - 1.3) przestępstwo nadużycia zaufania z art. 296 k.k.,
  - 1.4) przestępstwo łapownictwa gospodarczego z art. 296a k.k.,
  - 1.5) przestępstwo „prania brudnych pieniędzy” z art. 299 k.k.
  - 1.6) przestępstwa przeciwko wierzycielom z art. 300-302 k.k., 1.7) przestępstwa przeciwko przetargowi publicznemu z art. 305 k.k., i
  - 1.8) inne kodeksowe przestępstwa gospodarcze (nieprawidłowego prowadzenia dokumentacji gospodarczej z art. 303 k.k., lichwa z art. 304 k.k. i fałszerstwa w oznaczeniu produktu z art. 306 k.k.)
  - 1.9) wybrane pozakodeksowe przestępstwa przeciwko obrotności gospodarczej – ustawa o rachunkowości (art. 77-79), Prawo bankowe (art. 171), ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (art. 23-24a), ustawa o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (art. 12a-14), o ochronie niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną opartych lub polegających na dostępie warunkowym (art. 6 i 7).
- 2) Przepisy na szkodę spółek prawa handlowego (przepisy karne Kodeksu spółek handlowych)
- 3) Przepisy dotyczące oszustw podatkowych w Kodeksie karnym skarbowym: art. 54 k.k.s., art. 55 k.k.s., art. 56 k.k.s., art. 57 k.k.s., art. 76 k.k.s., art. 76a k.k.s. i art. 76b k.k.s.
  - 3.1) Odrębności odnoszące się do zasad odpowiedzialności karnej skarbowej w stosunku do odpowiedzialności *stricte* karnej: czyn ciągły, idealny zbieg czynów zabronionych, tzw. quasi-sprawstwo, korekta deklaracji podatkowej i błąd w zeznaniu podatkowym z winy organu podatkowego lub płatnika, dobrowolne poddanie się odpowiedzialności, pociągnięcie do odpowiedzialności posiłkowej, nadzwyczajne obostrzenie kary, badanie kwestii istnienia zobowiązania podatkowego oraz wysokości podatku określonego decyzją organów administracyjnych,
  - 3.2) Przepisy w kks: art. 54 k.k.s., art. 55 k.k.s., art. 56 k.k.s., art. 57 k.k.s.,
- 4) Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (zagadnienia wybrane)

Część IV- Szczegółowe kryteria weryfikacji efektów kształcenia z uwzględnieniem specyfiki potrzeb

grupy docelowej bezpośrednio związanej z wykonywanymi zadaniami przez sędziego/asesora/referendarza sądowego/asystenta sędziego

1. Test jednokrotnego wyboru

Część IV – Zalecana literatura

Oszustwa VAT:

Literatura podstawowa:

I. Ożóg (red.), *Przestępstwa karuzelowe i inne oszustwa w VAT*, Wolters Kluwer, Warszawa 2017

Literatura uzupełniająca:

J. Duży, *Zorganizowana przestępczość podatkowa w Polsce. Zwalczenie przestępczego nadużycia mechanizmów podatków VAT i akcyzowego*, Lex/el, Wolters Kluwer, Warszawa 2013

T. Pabiański, W. Śliż, *Zorganizowane działania przestępcze wykorzystujące mechanizmy konstrukcyjne podatku VAT (1) i (2)*, Przegląd Podatkowy z 2007 r., nr 1 i nr 3.

M. Sęk, *Metodyka oceny należytej staranności: ułatwienie czy utrudnienie dla podatników*, Przegląd Podatkowy 2018 r., nr 10

M. Sęk, *Odwrotne obciążenie jako mechanizm opodatkowania VAT usług wewnątrzunijnych*, C.H. Beck, Warszawa 218

Prawo materialne:

Literatura podstawowa:

System Prawa Karnego. Tom 9. Przestępstwa przeciwko mieniu i gospodarcze, red. R. Zawłocki, Warszawa 2015

System Prawa Karnego. Tom 11. Szczególne dziedziny prawa karnego, red. M. Bojarski, Warszawa 2018

Kodeks karny. Część szczególna. Komentarz, red. J. Giezek, Warszawa 2014

Kodeks karny. Komentarz, red. M. Filar, Warszawa 2016

Kodeks karny skarbowy. Komentarz, red. P. Kardas i inni, Warszawa 2017

Kodeks karny skarbowy. Komentarz, red. I. Zgoliński i inni, Warszawa 2018

Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary. Komentarz, Harbat D., 2014

Literatura uzupełniająca:

V. Konarska-Wrzosek i inni, *Prawo i postępowanie karne skarbowe*, Warszawa 2013

E. Hryniewicz, *Karalne działanie na szkodę spółki*, Prok. i Prawo 2012/10

M. Liżęga-Turlakowicz, G. Turlakowicz, *Granice kreatywnego zachowania menadżerów w kontekście art. 296 § 1 kodeksu karnego*, Prok. i Prawo 2016/5

J. Sawicki, G. Skowronek, *Prawo karne skarbowe. Zagadnienia materialnoprawne, procesowe i wykonawcze*, Warszawa 2017

Prawo gospodarcze i handlowe. Tom 10. Prawo karne gospodarcze, red. O. Górniok, Warszawa 2003

Szczegółowy harmonogram szkolenia:

Dzień I

Bloki godzinowe	Temat
10:00-11.30 (2*45 minut)*	1) Podatek od wartości dodanej – charakter ekonomiczny i prawny oraz mechanizm funkcjonowania 2) Unikanie opodatkowania, uchylenie się od opodatkowania, nadużycie prawa, oszustwo podatkowe, oszustwo VAT, luka VAT 3) Poszczególne typy oszustw VAT
11:30-11:45	Przerwa kawowa
11:45-13:15 (2*45 minut)*	4) Pozycja prawna kontrahenta oszusta VAT 5) Środki zwalczania oszustw VAT
13:15-13.45	Przerwa obiadowa
13.45-15:15 (2*45 minut)*	Przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu w kodeksie karnym i wybranych ustawach pozakodeksowych (Specyfika przestępstw gospodarczych. Oszustwo „zwykłe” a oszustwa gospodarcze – kredytowe i ubezpieczeniowe (art. 286 § 1 k.k., art. 297-298 k.k.), przestępstwo nadużycia zaufania z art. 296 k.k., przestępstwo łapownictwa gospodarczego z art. 296a k.k., przestępstwo „prania brudnych pieniędzy” z art. 299 k.k.
15:15-15:30	Przerwa kawowa
15:30-17.00 (2*45 minut)*	c.d. przestępstwa przeciwko wierzycielom z art. 300-302 k.k., przestępstwa przeciwko przetargowi publicznemu z art. 305 k.k., inne kodeksowe przestępstwa gospodarcze (nieprawidłowego prowadzenia dokumentacji gospodarczej z art. 303 k.k., lichwy z art. 304 k.k. i fałszerstwa w oznaczeniu produktu z art. 306 k.k.).

* 1 godzina lekcyjna=45 minut

Dzień II

Bloki godzinowe	Temat
9:00-10.30 (2*45 minut)*	Wybrane pozakodeksowe przestępstwa przeciwko obrotowi gospodarczemu – ustawa o rachunkowości (art. 77-79), Prawo bankowe (art. 171), ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (art. 23-24a), ustawa o wyrobie alkoholu etylowego oraz wytwarzaniu wyrobów tytoniowych (art. 12a-14), o ochronie niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną opartych lub polegających na dostępie warunkowym (art. 6 i 7).

10:30-10:45	Przerwa kawowa
10:45-12:15 (2*45 minut)*	Przestępstwa na szkodę spółek prawa handlowego
12:15-12.45	Przerwa obiadowa
12.45- 14.15 (2*45 minut)*	Odrębności odnoszące się do zasad odpowiedzialności karnej skarbowej w stosunku do odpowiedzialności <i>stricte</i> karnej: czyn ciągły, idealny zbieg czynów zabronionych, tzw. quasi-sprawstwo, korekta deklaracji podatkowej i błąd w zeznaniu podatkowym z winy organu podatkowego lub płatnika, c.d dobrowolne poddanie się odpowiedzialności, pociągnięcie do odpowiedzialności posiłkowej, nadzwyczajne obostrzenie kary, badanie kwestii istnienia zobowiązania podatkowego oraz wysokości podatku określonego decyzją organów administracyjnych
14.15- 14.30	Przerwa kawowa
14.30- 16.00 (2*45 minut)*	Przestępstwa dotyczące oszustw podatkowych w Kodeksie karnym skarbowym: art. 54 k.k.s, art. 55 k.k.s, art. 56 k.k.s, art. 57 k.k.s., Odpowiedzialność podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary (Wybrane zagadnienia).

Opracował:

Dr hab. Dariusz Świecki, prof. nadzw. UŁ

Dr Małgorzata Sęk

.....
Podpis wykonawcy

.....
Podpis wykonawcy

Dr Jarosław Kasiński

.....
Podpis wykonawcy

Zatwierdził: .....

Podpis kierownika merytorycznego